

12.s.e.trin. 2019 i Jerne kirke kl. 10

4 Giv mig Gud en salmetunge

418 Herre Jesus, kom at røre

164 Øjne, I var lykkelige.

160 Jeg tror det min genløser

728 Du gav mig, o Herre.

Jesus plejer egentlig kun, når han helbreder at sige nogle ord, men i dag i evangeliet rører han også både den døvstummes ører og tunge. Er der en særlig grund til det? Ligger der en særlig pointe gemt heri? En særlig betydning i dobbeltheden, at helbredelsen af den døvstomme sker både ved ord og ved handling? Jesus siger Effata, som betyder "Luk dig op", og Jesus stikker forud for disse ord sine fingre i den syges øre, spytter og rører ved hans tunge.

Ordet skaber, hvad det nævner

De fleste andre af Jesu mange helbredelser sker blot ved at Jesus siger: Bliv rask! Det kan ske i mødet ved den syge eller endda på lang afstand. Jesus handler og virker, giver vi mennesker nyt liv ved blot at sige det. Han helbreder og fornyr ved sit ord.

Jesus behøver således ikke at gøre noget særligt spektakulært for at helbrede et menneske.

Han er som profeten Elias i Det gamle Testamente, om hvem det fortælles, at han kappedes med en flok afgudsprofeter om, hvem der kunne antænde brændofre til Gud.

Baalprofeterne, for det hed deres afgud, dansede og gik helt i ekstase omkring offeret for at få det antændt, men lige lidt hjalp det. Anderledes med Elias, han fik tre gange hældt vand på offerkødet, og så vendte han sig mod himlen og bad til Gud: Svar mig, Herre, svar mig, så dette folk kan erfare, at det er dig, Herre, der er Gud, og at du har vendt deres hjerte". Og straks, fortælles det, slog ilden ned i Elias' offer, brændofferet blev fortæret, ja, står der i Første Kongebog, selv vandet i renden omkring offeret slikkede ilden op (1. Kg.18).

Jesu helbredelser med kun ord viser ham således som en cool profet og som en mand, som ikke behøver kirurgiske instrumenter eller at udtale diagnoser for at kunne helbrede syge. Han behøver blot åbne sin mund og sige: bliv rask! Og det sker.

Hermed ligner han så også Gud, som i skabelsens morgen, ifølge den første skabelsesberetning, skabte alting med sit ord. Gud sagde: Lad der blive lys, og der blev lys. Gud sagde: lad fuglene fylde luften, fiskene havene og kvæget jorden. Og hver gang Gud tog ordene i munden, blev det han sagde til virkelighed.

Sådan er det jo også i beretningen i dag. Jesus helbreder den døvstumme med sit ord, siger Effata, luk dig op, og straks åbnes mandens ører og hans tunge løsnes og kommer på gled.

Evangelisten Markus lægger ligefrem et ekstra spor ud fra Guds skaberakt, idet han lader folkene, der ser Jesus helbrede sige om ham: Han har gjort alting vel. Han får både de døve til at høre, og de stumme til at tale.

Her er resonans. Det er jo som at høre skabelsesberetningens ord om, hvordan Gud hver dag, når han har skabt, hvad han ville, så at alting var vel.

Sagt ligeud: Når Jesus helbreder syge ved blot at sige det, så viser han sig som Gud, viser at han er Guds søn.

Ord og handling i verden

Men hvorfor lader evangelisten Markus det så ikke være ved det? Hvorfor stikker Jesus både fingre i mandens ører og lægger en finger på hans tunge? Hvorfor denne dobbelthed af ord og handling?

Umiddelbart vil nogle måske sige: Læg ikke for meget i en sådan detalje. Mon ikke evangelisten blot skrev det på den måde for variationens skyld og for at tilføre fortællingen et ekstra dramatisk element? Og hvem ved, måske det var sådan Jesus gjorde hver gang, når han helbredte. En detalje, glemt i de øvrige mange beretninger om hvordan Jesus gjorde syge raske.

Det kan jeg ikke afvise, men det er ikke det vigtigste. Netop skildringen i dag lægger derimod et ekstra lag på billedet af Jesus som Guds søn og pointerer den trøst og det håb, han bringer til os i verden med sit ord og sine handlinger.

Gud har sendt sin søn til verden, ladet sit ord blive kød og blod. Og Guds Ånd blæser, hvor den vil. Trøsten og håbet er os således nær i vores uperfekte liv. Trøsten og håbet er ordet, Guds ord, men det også et følgeskab, et nærvær selv i skyggen og i efterårets korte dage. Det sidste, det konkrete, følgeskabet, nærværet, bliver for mig at se understreget af, at Jesus rækker ud efter den syge i fortællingen i dag. Guds søn holder sig ikke tilbage for at mærke og røre vores ører og tunger.

Gud kan vi aldrig få greb om, men han er til i verden. Man kan igen tænke på skabelsesberetningerne i biblens begyndelse. Hvor Gud i den første skabelsesberetning skaber ved at sige det, skaber med sit ord, så skaber han jo mennesket i den anden ved at forme os som en figur af vand og ler for derefter at puste liv i os gennem vores næsebor. Gud blæser livsånde i os, fortælles det. Og det gjorde han altså ikke kun i skabelsens morgen, Jesus gør det samme, ved at

stikke sine fingre i døvstummes ører og lægge sit spyt med en finger på mandens tunge. Også her skaber Jesus nyt liv.

Gud er således, sådan som vi møder ham i Jesus, den Gud, som ikke blot er fjern, men som rører og vil den verden, han har skabt. Han overlader os ikke blot til os selv. Det er kærlighedens og nådens Gud.

Og netop får vi jo også at mærke, hvad enten vi kan tale eller høre. Det får vi at vide i dåben, at vi hører Gud til, i dåben med vand og Helligånd, i dåben med ord og handling.

Og det får vi at mærke i nadveren, hvor vi får del i Jesu eget legeme og blod. Nadveren er jo mere end blot et mindemåltid om dengang for snart to tusinde år siden, da Jesus spiste sit sidste måltid inden sin død. Her møder ord os, stærke ord om Guds nåde, håbet om vores synderes forladelse og håbet om at livet er stærkere end døden, men det er netop ord båret af en tillid til, at Gud er ligeså nærværende hos os nu, som den aften nadveren blev indstiftet.

Jesu opstandelse og Helligåndens komme, påske og pinse, fornyr vores liv og liv med hinanden.

Grundtvig havde om nogen sans for det levende, det nærværende og det nutidige. Vi skal om lidt synge hans salme *Jeg tror det, min genløser* (DDS160), som kan ses som en gendigtning af evangeliets beretning om helbredelsen af den døvstumme men dog først og fremmest udfolder det håb og det kald, som springer ud af denne historie. Et håb og et kald til hver af os.

Salmen indleder med en tillidsfuld bekendelse, som den folkene, der så Jesus helbrede den døvstumme mand, efterfølgende kom med: "Jeg tror det, min genløser (dvs. min frelser), at du gør alting vel". Når vi synger salmen synger vi således tillidsfuldt til Gud, at vi har tillid til ham. Og det på trods af, at vi ofte er døde for Guds stemme(v.2), glemmer at lytte til kærligheden og barmhjertighedens Gud. Ja, vi er billedligt talt som den døvstumme i evangeliet idag.

Det er nemmere blot at følge sit eget og vi glemmer dermed både Gud og vores næste. Vi har så meget andet for, løber afsted i vores eget hamsterhjul og går i vores egen osteklokke, har ofte kun tanke på os selv og egen vinding, ja alt det, vi selv skal nå og udrette.

I salmen beder vi dog om, at det må være anderledes, at Gud som Jesus gjorde det ved den døvstumme, vil åbne vores ører, så vi hører andet end os selv, og vores munde, så vi taler om andet og mere end os selv. Grundtvig lader os synge det med følgende ord: "Læg dine fingre små/kun i mit døde øre! Da får jeg klang at høre, som Himlens klokker gå// Og når mine tungespidses/ du rører næppe nok, / da kvadrer jeg til sig visse/ som himlens fugleflok (v2-3).

Således at få åbnet sine ører for himlen og synge med på fuglenes sang er netop at få vendt sit blik mod andre horisonter end en selv. Det er ikke at vende verden ryggen, for Gud vil verden og den måde, han vender os mod himlen på, er at vi

skal have øje for hans kærlighed og nåde her, her i det skabte og skrøbelige liv, hvor han møder os.

Hvad vi kan gøre er imidlertid, som vi skal synge i salmen at lytte og med Grundtvigs ord, mig selv at glemme og leve ud af den tro, vi er givet, en tro på gud, en tro på, at vi virkelig lever i nådens tid,.